

APLICAȚII LA REZOLVAREA ECUAȚIILOR FUNCȚIONALE
NELINIARE CONSIDERATE ÎN SPAȚII SEMIORDONATE

DE

B. JANKÓ

Comunicare prezentată la sesiunea Filialei Cluj a Academiei R.P.R., din 16—18 aprilie 1957.

Lucrarea de față este în strânsă legătură cu generalizarea metodei lui S. A. Ciaplighin [1], care se aplică la rezolvarea aproximativă a ecuațiilor diferențiale ordinare de ordinul n . Aici soluția căutată se aproximează cu două șiruri de soluții aproximative, șirul aproximăriilor superioare fiind monoton descrescător iar șirul aproximăriilor inferioare monoton crescător. Metoda lui S. A. Ciaplighin a fost generalizată de A. N. Bălăev [2], apoi de S. N. Slughin [3] pentru cazul ecuațiilor funcționale neliniare considerate în spații semiordonate.

Considerăm spațiile semiordonate X , Y și operația neliniară P definită pe X și cu valori în Y . În aceste spații s-a definit un tip de convergență, anume (o) -convergență [4]. Multimea elementelor $x \in X$ care satisfac inegalitățile

$$\underline{x}_0 \leqq x \leqq \bar{x}_0, \quad \underline{x}_0, \bar{x}_0 \in X,$$

se numește segment și se notează $[\underline{x}_0, \bar{x}_0]$. Relația $[a, b] \subseteq [\underline{x}_0, \bar{x}_0]$ înseamnă $\underline{x}_0 \leqq a \leqq b \leqq \bar{x}_0$.

Ideile lui S. A. Ciaplighin au fost extinse de către S. N. Slughin în felul următor :

T e o r e m a I. *Fie P o operație neliniară definită pe segmentul $[\underline{x}_0, \bar{x}_0]$. Dacă următoarele condiții sunt îndeplinite :*

$$1^{\circ}. P(\underline{x}_0) \leqq 0 \leqq P(\bar{x}_0),$$

2°. pentru orice segment $[a, b] \subseteq [\underline{x}_0, \bar{x}_0]$ există operatori aditivi $\bar{\Gamma}_{a,b}$ și $\underline{\Gamma}_{a,b}$ astfel ca să avem îndeplinite relațiile

$$\bar{\Gamma}_{a,b}(b - x) \geqq P(b) - P(x), \quad \underline{\Gamma}_{a,b}(x - a) \geqq P(x) - P(a),$$

- 3°. există inversele pozitive $\bar{\Gamma}_{a,b}^{-1} \geq 0$, $\underline{\Gamma}_{a,b}^{-1} \geq 0$,
4°. există operatorul aditiv Γ pentru care avem

$$\Gamma \geq \bar{\Gamma}_{a,b}, \quad \Gamma \geq \underline{\Gamma}_{a,b}$$

pentru orice segment $[a, b]$,

5°. există inversa $\Gamma^{-1} \geq 0$ și $\Gamma^{-1} P$ este monoton-continuă, atunci soluția cea mai mică \underline{x}^* , respectiv cea mai mare \bar{x}^* a ecuației $P(x) = 0$, considerată pe segmentul $[\underline{x}_0, \bar{x}_0]$, pot fi obținute cu ajutorul algoritmelor

$$\bar{x}_{n+1} = \bar{x}_n - \bar{\Gamma}_{x_n, x_n}^{-1} P(\bar{x}_n), \quad \underline{x}_{n+1} = \underline{x}_n - \underline{\Gamma}_{x_n, x_n}^{-1} P(\underline{x}_n), \quad \text{unde } \bar{x}_n \searrow \bar{x}^*, \quad \underline{x}_n \nearrow \underline{x}^* \quad (n \rightarrow \infty).$$

Dacă mai există un operator aditiv Λ , având $\Lambda^{-1} \geq 0$ și

$$P(x + \Delta x) - P(x) \geq \Lambda(\Delta x) \quad \text{pentru orice } \Delta x > 0,$$

atunci soluția este unică: $\underline{x}^* = \bar{x}^* = x^*$.

Teorema II. Fie definit pe segmentul $[\underline{x}_0, \bar{x}_0]$ operația P și operatorul aditiv Γ având $\Gamma^{-1} \geq 0$, iar

$$P(x + \Delta x) - P(x) \leq \Gamma(\Delta x) \quad (1)$$

pentru orice $\Delta x > 0$, apoi fie $\Gamma^{-1} P$ monoton-continuă și $P(\underline{x}_0) \leq 0 \leq P(\bar{x}_0)$, atunci soluția cea mai mică \underline{x}^* , respectiv cea mai mare \bar{x}^* a ecuației $P(x) = 0$, considerate pe segmentul $[\underline{x}_0, \bar{x}_0]$, pot fi obținute prin următoarea metodă de iterare

$$\bar{x}_{n+1} = \bar{x}_n - \Gamma^{-1} P(\bar{x}_n), \quad \underline{x}_{n+1} = \underline{x}_n - \Gamma^{-1} P(\underline{x}_n)$$

unde $\bar{x}_n \searrow \bar{x}^*$ și $\underline{x}_n \nearrow \underline{x}^*$, $(n \rightarrow \infty)$.

Scopul acestui articol este de a construi operatorii $\bar{\Gamma}_{a,b}$, $\underline{\Gamma}_{a,b}$ folosind diferențele divizate, obținând astfel noi metode de iterare; în cadrul lui ne mărginim la cazul cînd elementele spațiului X sunt funcții de variabile reale. Fie apoi $P(x)$ definit pe X cu valori în X .

Definiții. Diferența divizată de ordinul întîi a operației $P(x)$ pentru $x_0, x_1 \in X$ o definim astfel:

$$\frac{P(x_0) - P(x_1)}{x_0 - x_1},$$

unde se presupune $x_0 < x_1$. Această diferență divizată o notăm: $[\underline{x}_0, \bar{x}_1; P]$. Diferența divizată de ordinul al doilea se definește în felul următor:

$$[\underline{x}_0, \bar{x}_1, \underline{x}_2; P] = \frac{[\underline{x}_0, \bar{x}_1; P] - [\underline{x}_1, \bar{x}_2; P]}{x_0 - x_2}.$$

În cele ce urmează vom presupune că $x_0 < x_1 < x_2$.

Vom zice că operația $P(x)$ este monoton crescătoare pe segmentul $[\xi, \eta]$, $\xi, \eta \in X$, dacă $[\underline{x}_0, \bar{x}_1; P] > 0$ pentru orice $x_0, x_1 \in [\xi, \eta]$ și $x_0 < x_1$. Vom spune că $P(x)$ este convexă pe segmentul $[\xi, \eta]$, dacă $[\underline{x}_0, \bar{x}_1, \underline{x}_2; P] > 0$

pentru orice $x_0, x_1, x_2 \in [\xi, \eta]$, unde presupunem de asemenea că $x_0 < x_1 < x_2$.

În cele ce urmează vom construi operatorii $\bar{\Gamma}_{a,b}$ și $\underline{\Gamma}_{a,b}$ folosind diferențele divizate de ordinul întîi ale operației P . Astfel ajunge în la cîteva teoreme analoage teoremelor lui A. N. Baluiev [2], figurînd însă în locul derivatelor diferențe divizate de același ordin.

TEOREMA 1. Considerăm date elementele $x_0, \bar{x}_0 \in X$, unde $x_0 \leq \bar{x}_0$; fie apoi definiță $P(x)$ pe segmentul $[\underline{x}_0, \bar{x}_0] \subseteq X$ și cu valori în X . Dacă în afară de acestea mai avem îndeplinite condițiile

$$1^\circ. \quad P(x_0) \leq 0 \leq P(\bar{x}_0),$$

$$2^\circ. \quad \text{operația } P(x) \text{ este monoton-continuă pe } [\underline{x}_0, \bar{x}_0],$$

3°. $[\underline{x}_1, \bar{x}_2; P] \leq \Gamma$ pentru orice $x_1 < x_2$ și $x_1, x_2 \in [\underline{x}_0, \bar{x}_0]$ iar $\Gamma > 0$ și finit, unde $[\underline{x}_1, \bar{x}_2; P] \in \Gamma eX$,

4°. aproximatiile $\underline{x}_n, \bar{x}_n$ ($n = 1, 2, \dots$) se construiesc cu ajutorul formulelor de iterare

$$\underline{x}_n = \underline{x}_{n-1} - \frac{1}{\Gamma} \cdot P(\underline{x}_{n-1}), \quad \bar{x}_n = \bar{x}_{n-1} - \frac{1}{\Gamma} \cdot P(\bar{x}_{n-1})^1,$$

atunci ecuația funcțională $P(x) = 0$ are cel puțin o soluție pe segmentul $[\underline{x}_0, \bar{x}_0]$. Dintre acestea \bar{x}^* fiind cea mai mare, iar \underline{x}^* cea mai mică soluție, avem relațiile

$$\bar{x}^* = (\text{o-lim})_{n \rightarrow \infty} \bar{x}_n, \quad \underline{x}^* = (\text{o-lim})_{n \rightarrow \infty} \underline{x}_n,$$

și aproximatiile $\underline{x}_n, \bar{x}_n$ satisfac inegalitățile

$$\underline{x}_{n-1} \leq \underline{x}_n \leq \underline{x}^* \leq \bar{x}^* \leq \bar{x}_n \leq \bar{x}_{n-1}; \quad P(\underline{x}_n) \leq 0 \leq P(\bar{x}_n).$$

Această teoremă rezultă imediat din teorema II a lui S. N. Slughin. Dacă mai există condiția $0 < \gamma \leq [\underline{x}_1, \bar{x}_2; P]$, $\gamma \in X$ pentru orice $x_1 < x_2$ unde $x_1, x_2 \in [\underline{x}_0, \bar{x}_0]$, atunci pe baza teoremei I a lui Slughin rezultă unicitatea soluției, $\underline{x}^* = \bar{x}^*$.

Observație. Dacă ecuația funcțională este de forma $P(x) \equiv Lx + F(x) = 0$, L fiind un operator aditiv iar F o operație neliniară, atunci în loc de elementul ΓeX de la teorema noastră nr. 1 se poate alege un operator $\tilde{\Gamma}$ de forma $\tilde{\Gamma}\Delta x = L\Delta x + M\Delta x$, unde $M \in X$ și $[\underline{x}_1, \bar{x}_2; F] \leq M$.

Dacă în afară de acestea $\tilde{\Gamma}^{-1} \geq 0$ și $\tilde{\Gamma}^{-1}P$ este monoton-continuă, atunci ne putem folosi de formulele de iterare

$$\underline{x}_{n+1} = \underline{x}_n - \tilde{\Gamma}^{-1}P(\underline{x}_n), \quad \bar{x}_{n+1} = \bar{x}_n - \tilde{\Gamma}^{-1}P(\bar{x}_n).$$

TEOREMA 2. Fie date elementele $x_0, \bar{x}_0 \in X$; fie apoi îndeplinite condițiile

¹⁾ Aici punctul înseamnă produsul obișnuit a două funcții din spațiul X .

- 1°. $P(\underline{x}_0) < 0 < P(\bar{x}_0)$ pentru $\underline{x}_0 < \bar{x}_0$,
- 2°. operația $P(x)$ este monoton-continuă pe $[\underline{x}_0, \bar{x}_0]$,
- 3°. $[\bar{x}_0, \bar{x}_{-1}; P] > 0$ și finită, unde $\bar{x}_{-1} > \underline{x}_0$, $\bar{x}_{-1} \in X$,
- 4°. $P(x)$ este convexă pe $[\underline{x}_0, \bar{x}_{-1}]$,
- 5°. aproximatiile \underline{x}_{n+1} , respectiv \bar{x}_{n+1} sunt date de algoritmul

$$\underline{x}_{n+1} = \underline{x}_n - \frac{1}{[\bar{x}_0, \bar{x}_{-1}; P]} \cdot P(\underline{x}_n),$$

atunci ecuația $P(x) = 0$ admite cel puțin o soluție pe segmentul $[\underline{x}_0, \bar{x}_0]$; \bar{x}^* fiind cea mai mare iar \underline{x}^* cea mai mică soluție, avem

$$\begin{aligned} \underline{x}^* &= (o)\text{-lim}_{n \rightarrow \infty} \underline{x}_n, \quad \bar{x}^* = (o)\text{-lim}_{n \rightarrow \infty} \bar{x}_n, \quad \text{și} \\ \underline{x}_n < \underline{x}_{n+1} < \underline{x}^* &\leq \bar{x}^* < \bar{x}_{n+1} < \bar{x}_n; \quad P(\underline{x}_{n+1}) < 0 < P(\bar{x}_{n+1}). \end{aligned}$$

Teorema aceasta rezultă din teorema II, deoarece în cazul de față avem

$$\Gamma \Delta x = [\bar{x}_0, \bar{x}_{-1}; P] \cdot \Delta x.$$

TEOREMA 3. Dacă avem îndeplinite condițiile

- 1°. pentru $\underline{x}_0 < \bar{x}_0$ avem $P(\underline{x}_0) < 0 < P(\bar{x}_0)$,
- 2°. $P(x)$ este monoton-crescătoare și convexă pe segmentul $[\underline{x}_{-1}, \bar{x}_{-1}]$, unde $\underline{x}_{-1}, \bar{x}_{-1} \in X$, iar $[\bar{x}_{-1}, \bar{x}_0; P] < +\infty$,

3°. $P(x)$ este monoton-continuă pe $[\underline{x}_0, \bar{x}_0] \subseteq [\underline{x}_{-1}, \bar{x}_{-1}]$,

4°. aproximatiile \underline{x}_{n+1} , \bar{x}_{n+1} se obțin folosind formulele

$$\underline{x}_{n+1} = \underline{x}_n - \frac{1}{[\underline{x}_n, \bar{x}_n; P]} \cdot P(\underline{x}_n); \quad \bar{x}_{n+1} = \bar{x}_n - \frac{1}{[\bar{x}_n, \bar{x}_{n-1}; P]} \cdot P(\bar{x}_n),$$

atunci pentru ecuația funcțională $P(x) = 0$ există o soluție unică $x^* \in [\underline{x}_0, \bar{x}_0]$, unde

$$\begin{aligned} x^* &= (o)\text{-lim}_{n \rightarrow \infty} \underline{x}_n = (o)\text{-lim}_{n \rightarrow \infty} \bar{x}_n \quad \text{și} \\ \underline{x}_n < \underline{x}_{n+1} < x^* &< \bar{x}_{n+1} < \bar{x}_n; \quad P(\underline{x}_{n+1}) < 0 < P(\bar{x}_{n+1}). \end{aligned}$$

Această teoremă se demonstrează analog ca și teorema I a lui Slughin. În cazul de față însă rolul operatorilor $\bar{\Gamma}_{\underline{x}_n, \bar{x}_n}$, $\underline{\Gamma}_{\underline{x}_n, \bar{x}_n}$ și Γ îl joacă diferențele divizate $[\bar{x}_n, \bar{x}_{n-1}; P]$, $[\underline{x}_n, \bar{x}_n; P]$ și $[\bar{x}_0, \bar{x}_{-1}; P]$. Remarcăm aici că operatorii $\bar{\Gamma}_{\underline{x}_n, \bar{x}_n}$ și $\underline{\Gamma}_{\underline{x}_n, \bar{x}_n}$ pot depinde, în afară de \underline{x}_n , \bar{x}_n , și de alte aproximării, cum se întâmplă în cazul de mai sus.

O b s e r v a t i o n i. 1. Dacă diferențele divizate de ordinul I și II ale operației $P(x)$ „păstrează un semn constant“ (adică rămân întotdeauna

mai mari, respectiv mai mici decât elementul zero), atunci teorema noastră nr. 3 rămîne valabilă.

2. În cazul ecuațiilor de tip $P(x) = Lx + F(x) = 0$, în loc de diferențele divizate $[\underline{x}_n, \bar{x}_n; P]$, $[\underline{x}_n, \bar{x}_{n-1}; P]$ ne putem folosi de operatorii $\bar{\Gamma}_{\underline{x}_n, \bar{x}_{n-1}}$, $\underline{\Gamma}_{\underline{x}_n, \bar{x}_n}$ construiți în felul următor:

$$\bar{\Gamma}_{\underline{x}_n, \bar{x}_{n-1}} \Delta x = L \Delta x + [\bar{x}_n, \bar{x}_{n-1}; F] \cdot \Delta x; \quad \underline{\Gamma}_{\underline{x}_n, \bar{x}_n} \Delta x = L \Delta x + [\underline{x}_n, \bar{x}_n; F] \cdot \Delta x.$$

Aplicații. Pentru ilustrarea teoremelor și observațiilor de mai sus dăm cîteva aplicații :

A) Considerăm ecuația funcțională

$$f(t, x(t)) = g(t),$$

f fiind o funcție care depinde de argumentele t și $x(t) \in X$, iar $g(t) \in X$ este o funcție dată.

Dacă avem îndeplinite condițiile

1°. $f(t, \underline{x}_0(t)) < g(t) < f(t, \bar{x}_0(t))$, unde $\underline{x}_0(t)$, $\bar{x}_0(t) \in X$ fiind soluțiile aproximative pentru care avem $\underline{x}_0(t) < \bar{x}_0(t)$,

2°. funcția $f(t, x(t))$ este definită pe $[\underline{x}_0(t), \bar{x}_0(t)]$ cu valori în X și este continuă față de argumentul $x(t)$ pe segmentul dat,

3°. $0 < [\bar{x}_0(t), \bar{x}_{-1}(t); f] < +\infty$, unde $\bar{x}_0(t) < \bar{x}_{-1}(t)$; $\bar{x}_{-1}(t) \in X$,

4°. $f(t, x(t))$ este convexă pe segmentul $[\underline{x}_0(t), \bar{x}_{-1}(t)]$,

5°. aproximatiile $\underline{x}_{n+1}(t)$, $\bar{x}_{n+1}(t)$ se obțin conform algoritmului

$$\underline{x}_{n+1}(t) = \underline{x}_n(t) - \frac{1}{[\bar{x}_n(t), \bar{x}_{n-1}(t); f]} [f(t, \underline{x}_n(t)) - g(t)],$$

atunci ecuația $f(t, x(t)) = g(t)$ admite cel puțin o soluție pe segmentul $[\underline{x}_0(t), \bar{x}_0(t)]$.

Dacă $[x_1(t), x_2(t); f] \geq \Lambda(t) > 0$, $x_1(t) < x_2(t)$; $x_1(t), x_2(t) \in [\underline{x}_0(t), \bar{x}_0(t)]$, atunci avem o singură soluție pe segmentul considerat. La această soluție tind monoton aproximatiile \underline{x}_n , respectiv \bar{x}_n (vezi teorema 2).

B) Considerăm ecuația

$$P(x) \equiv x' + f(t, x) = 0 \quad x(t_0) = \alpha_0$$

la care funcția $f(t, x)$ nu admite în general derivata f_x .

Dacă avem îndeplinite condițiile :

1°. $P(\underline{x}_0) < 0 < P(\bar{x}_0)$, unde $\bar{x}_0(t)$ și $\underline{x}_0(t)$ sunt două soluții aproximative pentru care avem $\bar{x}_0(t_0) = \underline{x}_0(t_0) = \alpha_0$ și $\underline{x}_0(t) < \bar{x}_0(t)$ pentru $t > t_0$,

2°. funcția $f(t, x)$ este definită și continuă în raport de t și $x(t)$ pe segmentul $[\underline{x}_0(t), \bar{x}_0(t)]$, iar $t \in [t_0, T]$,

3°. operatorul aditiv $\tilde{\Gamma}$ se alege astfel

$$\tilde{\Gamma}\Delta x = (\Delta x)' + K(t)\Delta x \quad \text{unde} \quad \frac{f(t, x + \Delta x) - f(t, x)}{\Delta x} \leq K(t),$$

$K(t)$ fiind continuă și $\Delta x > 0$ ($t > t_0$), $\Delta x(t_0) = 0$,

4°. aproximăriile superioare \bar{x}_{n+1} , respectiv inferioare \underline{x}_{n+1} se construiesc folosind formula

$$x_{n+1} = x_n - e^{-\int_{t_0}^t K(t) dt} \int_{t_0}^t P(x_0) e^{\int_{t_0}^t K(t) dt} dt,$$

atunci ecuația considerată are cel puțin o soluție pe segmentul dat.

Dacă mai există operatorul

$$\Lambda\Delta x = (\Delta x)' + k(t) \cdot \Delta x$$

unde $\Delta x > 0$ ($t > t_0$) și $\Delta x(t_0) = 0$, iar funcția $k(t)$ este continuă pentru care avem $k(t) \leq \frac{f(t, x + \Delta x) - f(t, x)}{\Delta x}$, atunci ecuația dată are o singură soluție pe segmentul considerat [5], la care converg monoton aproximăriile \bar{x}_n respectiv \underline{x}_n . (Vezi observația de la teorema 1.)

C) Considerăm din nou ecuația $P(x) \equiv x' + f(t, x) = 0$, cu condiția la limită $x(t_0) = \alpha_0$.

Dacă avem satisfăcute condițiile

1°. presupunem îndeplinite proprietățile 1°—2° de la cazul B),

2°. funcția $f(t, x)$ este monoton-crescătoare și convexă față de x pe segmentul $[x_0(t), \bar{x}_0(t)]$, unde $[x_0(t), \bar{x}_0(t)] \subseteq [\underline{x}_0(t), \bar{x}_0(t)]$,

3°. operatorii $\bar{\Gamma}_{\bar{x}_n, \bar{x}_{n-1}}$, $\underline{\Gamma}_{\underline{x}_n, \bar{x}_n}$ se aleg astfel :

$$\begin{aligned} \bar{\Gamma}_{\bar{x}_n, \bar{x}_{n-1}}\Delta x &= (\Delta x)' + [\bar{x}_n, \bar{x}_{n-1}; f] \cdot \Delta x; \quad \underline{\Gamma}_{\underline{x}_n, \bar{x}_n}\Delta x = (\Delta x)' + \\ &+ [\underline{x}_n, \bar{x}_n; f] \cdot \Delta x, \quad \Delta x(t_0) = 0, \end{aligned}$$

4°. aproximăriile se construiesc pe baza formulelor

$$\begin{aligned} \bar{x}_{n+1} &= \bar{x}_n - e^{-\int_{t_0}^t [\bar{x}_n, \bar{x}_{n-1}; f] dt} \int_{t_0}^t P(\bar{x}_n) e^{\int_{t_0}^t [\bar{x}_n, \bar{x}_{n-1}; f] dt} dt, \\ \underline{x}_{n+1} &= \underline{x}_n - e^{-\int_{t_0}^t [\underline{x}_n, \bar{x}_{n-1}; f] dt} \int_{t_0}^t P(\underline{x}_n) e^{\int_{t_0}^t [\underline{x}_n, \bar{x}_n; f] dt} dt, \end{aligned}$$

atunci ecuația diferențială dată admite o singură soluție — pe segmentul considerat — la care tind monoton aproximăriile superioare, respectiv inferioare (vezi observația 2 de la teorema nr. 3).

BIBLIOGRAFIE

1. S. A. Ciaplighin, *Izbrannye trudы po mehanike i matematike*, Moscova, 1954, p. 490—503 și 526—538.
2. A. N. Baluev, *K abstraktnoi teorii metoda S. A. Ciaplighina*, D A N, **83**, 781 (1952)
3. S. N. Slugchin, *Pribljennoe rešenie operatornih uravnenij na asyntoticheskii metod S. A. Ciaplighina*, D A N, **103**, 1, 565 (1955).
4. L. V. Kantorovici, B. Z. Vulikh, A. G. Pinsker, *Funkcionalniy analiz v poluporjadocennih prostranstvakh*, Moscova—Leningrad, 1950.
5. S. N. Slugchin, *Primenenie metoda Ciaplighinskovo tipa pribljennoego rešenia operatornih uravnenij*, D A N, **110**, 5, 739 (1956).

ПРИМЕНЕНИЯ К РЕШЕНИЮ НЕЛИНЕЙНЫХ ФУНКЦИОНАЛЬНЫХ УРАВНЕНИЙ В ПОЛУУПОРЯДОЧНЫХ ПРОСТРАНСТВАХ

(Краткое содержание)

В функциональном полуупорядочном пространстве X вводим понятие разделенной разности для нелинейного оператора P , определенного в X . Воспользовавшись вместо производных (в смысле Гато) разделенными разностями такого же порядка, получаем несколько теорем, аналогичных теоремам А. Н. Балуева [2], и новые способы решения нелинейных функциональных уравнений.

APPLICATIONS À LA RÉSOLUTION DES ÉQUATIONS FONCTIONNELLES NON LINÉAIRES CONSIDÉRÉES DANS LES ESPACES DEMI-ORDONNÉS

(Résumé)

Dans un espace demi-ordonné X on a introduit la notion de différence divisée pour l'opération non linéaire P définie dans X . En emploiant à la place des dérivés (au sens de Gâteaux) des différences divisées du même ordre, on a obtenu quelques théorèmes analogues aux théorèmes de A. N. Baluev [2], en obtenant aussi de nouveaux procédés pour la résolution des équations fonctionnelles non linéaires.